P9_TA(2021)0268

# Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: zahtjev EGF/2020/007 FI/Finnair – Finska

**Rezolucija Europskog parlamenta od 8. lipnja 2021. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji na temelju zahtjeva Finske – EGF/2020/007 FI/Finnair (COM(2021)0227 – C9-0162/2021 – 2021/0116(BUD))**

(2022/C 67/26)

*Europski parlament,*

— uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0227 – C9-0162/2021),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006 ([1]) (Uredba o EGF-u),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([2]), a posebno njezin članak 8.,

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([3]), (Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020.), a posebno njegov članak 9.,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0186/2021),

A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima suočenima s posljedicama velikih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine ili svjetske financijske i gospodarske krize te kako bi im se pomoglo da se ponovno uključe na tržište rada; budući da se ta pomoć pruža financijskom potporom radnicima i poduzećima za koja su radili;

B. budući da je Finska podnijela zahtjev EGF/2020/007 FI/Finnair za financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) nakon otpuštanja 508 radnika ([4]) u poduzeću Finnair Oyj i kod jednog podugovaratelja ([5]) u regiji razine NUTS 2 Helsinki-Uusimaa (FI1B) u Finskoj, u referentnom razdoblju za podnošenje zahtjeva od 25. kolovoza 2020. do 25. prosinca 2020.;

C. Komisija je 6. svibnja 2021. donijela Prijedlog odluke o mobilizaciji EGF-a radi pružanja podrške ponovnom uključivanju na tržište rada 500 ciljanih korisnika, tj. radnika koji su proglašeni viškom u ekonomskom sektoru razvrstanom u odjeljak 51 NACE-a Rev. 2 (Zračni prijevoz);

D. budući da se zahtjev odnosi na 504 radnika proglašenih viškom u poduzeću Finnair Oyj i četiri u jednom podugovaratelju u Finskoj;

E. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 1. točke (a) Uredbe o EGF-u kojima se uvjetuje da je najmanje 500 radnika proglašeno viškom u referentnom razdoblju od četiri mjeseca u poduzeću u državi članici;

([1]) SL L 347, 20.12.2013., str. 855.
([2]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.
([3]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.
([4]) U smislu članka 3. Uredbe o EGF-u.
([5]) Hub Logistics Finland Oy, smješten u regiji Helsinki-Uusimaa.

**utorak, 8. lipnja 2021.**

F. budući da je Komisija uvidjela da je zdravstvena kriza uzrokovana bolešću COVID-19 dovela do gospodarske krize te se zalagala za plan oporavka Next Generation EU u kojemu se ističe ključna uloga EGF-a u pomoći radnicima koji su proglašeni viškom;

G. budući da je pandemija bolesti COVID-19 prouzročila golem udar na zrakoplovnu industriju zbog ograničenja putovanja, što je u travnju 2020. dovelo do pada međunarodnog zračnog prometa za 98,9 % u odnosu na travanj 2019. ([6]), a u lipnju 2020. ostvareni putnički kilometri u cijeloj su se industriji smanjili za 86,5 % u odnosu na lipanj 2019. ([7]);

H. budući da se međunarodna putnička potražnja 2020. smanjila za 75,6 % u odnosu na razine iz 2019.; budući da Međunarodno udruženje zračnih prijevoznika predviđa da će zrakoplovnoj industriji trebati tri do četiri godine da se vrati na razinu prije krize;

I. budući da je to jedna od prvih mobilizacija EGF-a zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 nakon što je Europski parlament 18. lipnja 2020. usvojio Rezoluciju o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF/2020/000 TA 2020 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) ([8]), u kojoj se navodi da bi se EGF mogao mobilizirati kako bi se pružila pomoć trajno otpuštenim radnicima i samozaposlenim osobama u kontekstu globalne krize uzrokovane bolešću COVID-19 bez izmjene Uredbe (EU) br. 1309/2013;

J. budući da je prije izbijanja pandemije poduzeće Finnair ostvarivalo dobre financijske rezultate te se broj prevezenih putnika u 2019. povećao za 10,3 %, dok su se njegovi prihodi u 2019. povećali za 9,2 % i tako dosegnuli 3 097 milijuna EUR u usporedbi s 2 836 milijuna EUR u 2018.;

K. budući da su ograničenja koja su na snazi u Finskoj i drugim zemljama uvelike utjecala na poslovanje poduzeća Finnair, posebno kad je riječ o međunarodnim i međukontinentalnim letovima; budući da je zračni promet važan oblik prijevoza koji povezuje udaljena područja kao što je Finska s ostatkom svijeta;

L. budući da je zračna luka Helsinki veliko čvorište zračnog prometa i da je poduzeće Finnair važan prijevoznik između Europe i Azije te da se u siječnju 2020. broj putnika u Kinu povećao za 58 % u odnosu na siječanj 2019.; budući da se u veljači 2020. broj putnika naglo smanjio za 73 % zbog epidemije;

M. budući da se broj putnika Finnaira smanjio za 76,2 % te su se njegovi prihodi 2020. smanjili za 73,2 % u usporedbi s 2019., što je dovelo do toga da je poduzeće 2020. akumuliralo operativni gubitak od 464,5 milijuna EUR ([9]); budući da je poduzeće Finnair na tu krizu moralo odgovoriti smanjenjem troškova te su ostvarene uštede na nekretninama, zakupu zrakoplova, informacijskoj tehnologiji (digitalizacija i automatizacija korisničkih procesa poduzeća), troškovima prodaje i distribucije te administrativnim troškovima i strukturama naknada; budući da je to dovelo do smanjenja 700 radnih mjesta ([10]) te su gotovo svi radnici dio godine bili na privremenom dopustu, pri čemu će 2021. velik dio radnika i dalje biti na privremenom dopustu;

N. budući da je dugoročni cilj poduzeća Finnair postići ugljičnu neutralnost do 2045. i smanjiti neto stopu emisija za 50 % do kraja 2025. u odnosu na razine iz 2019. ([11]) te budući da je poduzeće Finnair, prema njihovim navodima, i tijekom pandemije nastavilo napredovati u pogledu održivosti ulaganjem u održiva biogoriva;

O. budući da zrakoplovni sektor znatno doprinosi finskom gospodarstvu i predstavlja 3,2 % ukupnog BDP-a ([12]) te budući da otpuštanja radnika u poduzeću Finnair koje je najveći zračni prijevoznik u zemlji znatno utječu na regiju Helsinki-Uusimaa i na nacionalno gospodarstvo;

---

([6]) ATAG. Izvješće Aviation Benefits Beyond Borders (Zrakoplovstvo: korist koja prelazi granice) za 2020.: https://aviationbenefits.org/media/167517/aw-oct-final-atag_abbb-2020-publication-digital.pdf

([7]) IATA: Air Passenger Market Analysis (Analiza tržišta zračnog prijevoza putnika), lipanj 2020.: https://www.iata.org/en/iata-repository/publications/economic-reports/air-passenger-monthly-analysis—june-20202/

([8]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0141.

([9]) https://company.finnair.com/en/media/all-releases/news?id=3801600

([10]) Vijesti | Finnair

([11]) Vijesti | Finnair

([12]) Akcijska skupina za zračni prijevoz (ATAG), Aviation Benefits Beyond Borders (Zrakoplovstvo: korist koja prelazi granice): https://aviationbenefits.org/downloads/aviation-benefits-beyond-borders-2020/

P. budući da je 2020. u sektoru zrakoplovstva u Finskoj bilo zaposleno 42 000 osoba (na 23 000 izravnih i 19 000 neizravnih radnih mjesta), a ta će otpuštanja ozbiljno utjecati na nacionalno gospodarstvo; budući da se broj nezaposlenih tražitelja zaposlenja u regiji Helsinkija-Uusimae, u kojoj je došlo do otpuštanja, povećao za 0,8 postotnih bodova, sa 6,4 % 2019. na 7,2 % 2020.;

Q. budući da je nezaposlenost zbog krize sve veća, bivšim radnicima poduzeća Finnair moglo bi biti teško ponovno pronaći zaposlenje;

R. budući da je Komisija izjavila da je zdravstvena kriza prouzročila gospodarsku krizu, predstavila plan oporavka gospodarstva i naglasila ulogu EGF-a kao instrumenta za izvanredne situacije ([13]);

1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Finska u skladu s tom Uredbom ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 1 752 360 EUR, odnosno 60 % ukupnog troška od 2 920 600 EUR, što obuhvaća troškove za usluge prilagođene potrebama radnika u iznosu od 2 730 600 EUR i troškove za pripremne, upravljačke, informacijske i promidžbene aktivnosti te aktivnosti kontrole i izvješćivanja u iznosu od 190 000 EUR;

2. primjećuje da su finske vlasti zahtjev podnijele 30. prosinca 2020. te da je Komisija ocjenjivanje zahtjeva dovršila 6. svibnja 2021. i o tome istoga dana obavijestila Parlament; žali što je u trenutačnim okolnostima ocjena Komisije trajala toliko dugo;

3. napominje da su svi postupovni zahtjevi bili ispunjeni;

4. konstatira da se zahtjev odnosi na ukupno 508 radnika proglašenih viškom u poduzeću Finnair Oyj i u jednom podugovaratelju; nadalje, konstatira da Finska očekuje da će od ukupnog broja prihvatljivih korisnika njih 500 sudjelovati u tim mjerama (ciljani korisnici);

5. podsjeća da će otpuštanja imati znatne društvene posljedice za radnike u regiji Helsinki-Uusimaa, u kojoj je smješteno operativno čvorište poduzeća i gdje se broj nezaposlenih tražitelja zaposlenja između veljače i travnja 2020. povećao za 22,5 % te za 0,8 postotnih bodova između 2019. i 2020. ([14]), zbog čega su izgledi da će se otpušteni radnici ponovno zaposliti vrlo mali; sa zadovoljstvom konstatira da bi otpušteni radnici mogli imati koristi od individualiziranih smjernica i potpore pri traženju zaposlenja te prilagođenog usavršavanja i prekvalifikacije kako bi povećali svoje izglede za ponovno zapošljavanje;

6. naglašava da mjerama koje su dio ovog projekta mobilizacije EGF-a treba obuhvatiti sve zaposlenike i svima im pružiti potporu, bez diskriminacije i neovisno o njihovom državljanstvu;

7. ističe da žene čine više od 44 % prihvatljivih korisnika, a najpogođenija dobna skupina je od 30. do 54. godine; primjećuje da je druga najveća dobna skupina od 55. do 64. godine (28,20 %), a ona bi se mogla suočiti s dodatnim izazovima pri ponovnom uključivanju na tržište rada;

8. primjećuje da je Finska 21. listopada 2020. počela ciljanim korisnicima pružati usluge prilagođene potrebama, pa će razdoblje prihvatljivosti za financijski doprinos iz EGF-a stoga trajati od 21. listopada 2020. do 30. prosinca 2022.;

9. podsjeća da se usluge prilagođene potrebama koje će se pružati radnicima i samozaposlenim osobama sastoje od sljedećih mjera: savjetovanja i drugih pripremnih mjera, usluga zapošljavanja i poslovnih usluga, osposobljavanja, subvencija za plaću, bespovratnih sredstva za osnivanje poduzeća te naknada za putne troškove, smještaj i selidbu; pozdravlja činjenicu da će se korisnicima pružati programi osposobljavanja za stručne kvalifikacije, uključujući tečajeve za umjetnu inteligenciju, digitalnu sigurnost i robotiku; nadalje pozdravlja činjenicu da će Finska subvencioniranjem plaća nastojati smanjiti troškove plaća korisnika te bespovratnim sredstvima za osnivanje poduzeća poticati pokretanje poslovanja, ali podsjeća da bi tu potporu trebalo uvjetovati aktivnim sudjelovanjem tih korisnika u traženju posla ili aktivnostima osposobljavanja;

10. primjećuje da je Finska počela snositi administrativne rashode za provedbu EGF-a 21. listopada 2020. i da će stoga rashodi za pripremu, upravljanje, informiranje i promidžbu te kontrolu i izvješćivanje zadovoljavati uvjete za financijski doprinos iz EGF-a od 21. listopada 2020. do 30. lipnja 2023.;

([13]) COM(2020)0442.
([14]) Statistička baza podataka Finske https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/en/StatFin/

**utorak, 8. lipnja 2021.**

11. pozdravlja činjenicu da je Finska u dogovoru s radnom skupinom sastavila koordinirani paket usluga prilagođenih potrebama; ističe da su pripremne aktivnosti obuhvaćale sastanke s predstavnicima Centara za gospodarski razvoj, promet i zaštitu okoliša te Ureda za zapošljavanje i gospodarski razvoj regije Uusimaa, Finnaira i sindikata Ilmailualan Unioni (IAU), Finnairin insinöörit ja ylemmät toimihenkilöt (FINTO), Auto ja Kuljetusalan Työntekijäliitto ry (AKT) i Trade Union Pro;

12. naglašava da su finske vlasti potvrdile da za prihvatljive mjere nije dodijeljena pomoć iz drugih financijskih instrumenata ili fondova Unije;

13. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su odgovorna poduzeća na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora;

14. snažno podupire EGF u nastavku iskazivanja solidarnosti u razdoblju 2021. – 2027. i istodobnom preusmjeravanju usredotočenosti s uzroka restrukturiranja na njegov učinak; pozdravlja činjenicu da će u skladu s novim pravilima i dekarbonizacija biti razlog za odobrenje potpore podnositeljima zahtjeva;

15. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

16. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

**utorak, 8. lipnja 2021.**

**PRILOG**

**ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

**o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji na temelju zahtjeva iz Finske – EGF/2020/007 FI/Finnair**

*(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2021/1023.)*